

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), FEBRUARY 7, 1945 STEVILKA (NUMBER) 32

LIKVIDACIJA JAPONCEV V GOREČI MANILI

Ameriške bojne ladje so začele bombardirati trdnjavo Corregidor

Tokijski radio je danes zgodaj zjutraj naznanil, da so ameriške bojne ladje večeraj bombardirale historično trdnjavo Corregidor, ki se nahaja pred vhomom v manilski zalivi.

MANILA, sredo, 7. februarja. — Gen. Douglas MacArthur je danes naznanil, da so bili trgovski deli Manile v ponedeljek v plamenih, katere so zmetile japonske bombne, medtem ko tri ameriške kolone nadaljujejo z likvidacijo desperatnega sovražnika, ki se nahaja v manjšajoči se pasti, obkoljen od treh strani.

(Radijska poročila, ki so bila ujeta v Zed. državah, pravijo, da Manila gori že 36 ur. To zadnje poročilo pravi, da je v požaru umrlo mnogo ljudi, in da natančno število mrtvih ne bo morda nikdar znano.)

Včeraj zjutraj je ogenj začel pojemat, toda koliko škoda je povzročil, še ni bilo mogoče ceniti.

V nekaterih predelih mesta se vršijo boji od hiše do hiše, medtem ko so obkoljeni Japonci zmetali požare v osrčju trgovskega dela in uničili vse, kar so mogli. Toda likvidacija ostankov japonske posadke napreduje.

Zahteva svobodo za italijanske vojne ujetnike

RIM, 5. feb. — Grof Carlo Sforza je včeraj objavil v listu "Giornale del Mattino" članek, v katerem protestira proti držanju italijanskih vojni ujetnikov od strani zavezniških držav, medtem ko se drugi Italijani borijo na zavezniški strani proti Nemcem.

Sforza pravi, da je "najbolj nujen in pekoč problem," pred katerim stoji Italija, dejstvo, da ima okrog pol milijona italijanskih družin sorodnike, ki so vojni ujetniki zavezniških držav.

Italijanska javnost za ta položaj zavrača krivdo na vlado, nahaža izključno v rokah zavezniških vojakov, ki so vojni ujetniki zavezniških držav.

Italijanski vojak pripi-proti-italijanske namene," izjavlja Sforza v omenjenem članku. Bivši minister potem nadaljuje:

"Za Italijane je težko prositi in se pritoževati. Problem mora rešiti plemeno in to ameriško in britsko ljudstvo v luči krščanskega usmiljenja, ki čisto ni v nasprotju z dalekovidnim egoizmom."

Zed. države podprle akcijo za zedinjeno vlado v Jugoslaviji

Državni department se strinja z določbami sporazuma med maršalom Titom in premierjem Šubašićem

WASHINGTON, D. C. — Državni podtajnik Joseph C. Grew je pretekli petek v odsotnosti tajnika Stettiniusa v imenu državnega departmenta uradno potrdil, da so Zed. države nudile podporo elementom v notranjosti Jugoslavije za upostavitve zedinjene administracije v Belgradu, kamor želi ameriška vlada poslati akreditirano diplomatsko misijo.

Predlagana zedinjena vlada ima služiti, dokler ne bo vsa jugoslovanska ozemlja osvobodena in dokler ne bo izvoljena vlada s svobodnimi volitvami.

Patterson obrazložil ameriško stališče v Londonu

Stališče ameriške vlade je bilo obrazloženo tekom nedavnih razgovorov med kraljem Petrom v Londonu in premierjem Šubašićem od strani Richarda C. Pattersona, ameriškega poslanca pri jugoslovanski zamejni vladi, ki biva v britski prestolici in ki še vedno uživa priznanje Zed. držav.

Državni podtajnik Grew je tozadevno v petek izjavil:

"Kakor sem rekel v svoji izjavi 23. januarja, je ameriška

vlada odobrila pglavitni cilj sporazuma, doseženega med Titom in Šubašićem, namreč, da naj bi zamejna vlada in elementi v Jugoslaviji delali skupaj v svrhu upostavitve zedinjene administracije. Poslanik Patterson se sicer ni udeležil pogajanj, ampak sporočil je vsem prizadetim strankam željo te vlade za hitro in prijateljsko izravnavo jugoslovanskega problema.

"Ako se bo predlagana zedinjena vlada za Jugoslavijo organizirala tako, da bo reprezentativna za jugoslovansko ljudstvo, bo taka uredba v soglasju s splošnimi načeli te vlade, kakor so bili izraženi v nedavni poslanici predsednika Roosevelta kongresu Zed. držav."

"Nedavno je Japonska začela čutiti grenkost poraza. To ni samo občutek impotence, temveč premoč sovražnika je začela učinkovati tudi na japonsko psihologijo."

"Rdeča zvezda" izjavlja, da je japonsko časopisje nezadovoljno s politiko parlamenta, in v članku se poudarja nevarnost, kateri je izpostavljen Tokio od strani zračnih napadov ter razpravlja problem, ki je nastal z ozirom na industrijski in živilski položaj.

More pa se reči, ne da bi se ogrožala življenja zavezniških voditeljev, da so turški krogi prepričani, da se razgovori "velike trojice" vršijo nekje ob Črnem morju.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženi niso in vse, kar ono predstavlja!

DEČEK NAPRAVIL DOBRO DELO

PVT. FRANK A. JESENOVEC

Mrs. Helen Jesenovec, 15805 Waterloo Rd., je bila od vojnege departmenta obveščena, da je bil dne 7. januarja ranjen v Belgiji njen mož Pvt. Frank A. Jesenovec.

Pvt. Jesenovec, ki je sin družine Mr. in Mrs. Jesenovec, 5812 Prosser Ave., je 30 let star, ter je pred svojim odhodom k vojakom 25. marca 1944, delal pri Thompson Aircraft Co. Preko morja je bil poslan preteklega septembra. Doma ima tudi sinčka Kenneth, starega dve leti. Sedaj se zdravi v bolnišnici v Franciji.

POPRAVEK

Mr. Kapel, z Chardon Rd. se nahaja v St. Luke's bolnišnici, kot je bilo v ponedeljek poročano. Prijatelj ga lahko obiščejo od 2:30 ure popoldne do 8. ure zvečer.

2,100 ameriških letal razbija nemške tovarne

LONDON, 6. februarja. — Po velikem napadu na Berlin, katerega je preteklo soboto vprizorilo 1,000 ameriških bombnikov, je danes sledil nov silen napad od strani ameriške zračne sile na industrijske tarče v zapadni Nemčiji. Današnjega napada se je udeležilo 2,100 ameriških bombnikov in bojnih letal.

Ameriški napad tekom dneva je sledil velikemu nočnemu napadu na Berlin od strani britske zračne sile. Tarča ameriškega napada so bila mesta Magdeburg, Leipzig in Chemnitz.

Sovjetski list objavil oster napad na Japonsko

MOSKVA, 5. feb. — "Rdeča zvezda," organ Rdeče armade, je včeraj objavil obširen članek, ki se bavi z notranjimi političnimi razmerami na Japonskem, in izjavlja, da je "politika agresije" veliko razočaranje za japonsko ljudstvo.

"Vojna je postala med ljudstvom tako nepopularna," izjavlja organ Rdeče vojske, "da si vlada prizadeva ustvariti vtis, da je bila Japonska prisiljena stopiti v vojno."

"Nedavno je Japonska začela čutiti grenkost poraza. To ni samo občutek impotence, temveč premoč sovražnika je začela učinkovati tudi na japonsko psihologijo."

"Rdeča zvezda" izjavlja, da je japonsko časopisje nezadovoljno s politiko parlamenta, in v članku se poudarja nevarnost, kateri je izpostavljen Tokio od strani zračnih napadov ter razpravlja problem, ki je nastal z ozirom na industrijski in živilski položaj.

Jugoslov. vojni begunci se vračajo iz Egipta domov

LONDON. — Glasom kabla, ki je dospel semkaj na evropski glavni stan Relfine in rehabilitacijske administracije Združenih narodov (UNRA), se je organizirano povračanje vojni beguncev na domove, ki so bili osvobodjeni izpod nemške jarma, že začelo.

Na poti nazaj v Jugoslavijo se nahaja 1,200 vojni beguncev iz Jugoslavije, ki so se nahajali med dvanajstimi tisoči vojnimi begunci iz omenjene dežele v taborišču El Schott pri Kairu. To je prvo tako potovanje vojni beguncev nazaj v svojo domovino pod pokroviteljstvom UNRA.

Vračajo se navzlic bedi doma

Okoli 600 teh beguncev se je vrnilo z ladjo v dalmatinska pristanišča, nadaljnjih 600 pa jih čaka v Egiptu, da se vkreajo za povratek domov.

Ti ljudje se vračajo v svojo domovino navzlic temu, da tam vlada največja beda in pomanjkanje. Toda nedavno je bil sklenjen dogovor med vojaškimi oblastmi, ki vodijo take posle za zavezniške armade, in jugoslovansko vlado, glasom katerega se bo začel pošiljati relif v Jugoslavijo.

Nemška črta ob reki Odri poka vsepovsod

Mati pustila tri otroke v sirotišnici

V policijskem zaporu se nahaja Mrs. Lillian Doctor, stara 21 let, stanujoča na 2620 E. 37 St., ki je pred par dnevi prinesla v Detention Home in pustila tam svoje tri otroke, Richard, 4; William, 2, in Dennis, ki je komaj devet mesecev star. Rekla je, da so to otroci njene sestre, ki jih je pustila pri nji, da skrbi zanje.

Mlada mati, katere mož se nahaja pri vojakih, je rekla, da si je želela nekoliko oddiha od skrbi za malo družino, in da je nameravala priti po otroke, čim je dobila kako delo, da poplača stare račune. Za vzdrževanje dobiva od vlade \$120 na mesec. Kakor razvidno, ni imela mlada ženska nikdar nobenega opravka s policijo.

"Velika trojica" baje zboruje nekje v Sov. Rusiji

ANKARA, 5. februarja. — Tukaj se danes poroča, da so predsednik Roosevelt, ministri Churchill in Stalin že začeli svojo dolgo pričakovano konferenco, kateri prisostvujejo tudi njihovi glavni svetovalci.

Ta poročila trdijo, da se konferenca vrši nekje na teritoriji Sovjetske Rusije. Navzlic temu, da gotovi krogi trdijo, da imajo precej dobro idejo, kje da je konferenca v teku, pa bi bilo radi varnosti nezaželjivo, da bi ime kraja dalo v javnost.

More pa se reči, ne da bi se ogrožala življenja zavezniških voditeljev, da so turški krogi prepričani, da se razgovori "velike trojice" vršijo nekje ob Črnem morju.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženi niso in vse, kar ono predstavlja!

DEČEK NAPRAVIL DOBRO DELO

JOHANNA CARRISH

Po dolgi in mučni bolezni je preminila na svojem domu Johanna Carrish (Kariš), rojena Dodič, stara 59 let. Stanovala je na 724 E. 162 St. Doma je bila iz vasi Obro, fara Hrušica, pri Istriji, kjer zapušča dva brata Josepha in Antona, ter sestro Frances Hrvatin. V Ameriko je prišla pred 35 leti. Tukaj zapušča žalujočega soproga Antona, doma iz istega kraja, in 7 otrok Mildred, por. Crook, Anthony, Mary, por. Debenjak, Joseph, Sgt. Louis, Anna in Dorothy, dva vnuka, brata John Dodič in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto ob 8:45 uri zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnege zavoda, na 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzette in nato na Calvary pokopališče.

Italijanski deček, katerega vidite na zgornji sliki, je član podtalnega gibanja v Livorno, katerega okolica mu je dobro znana. Ameriškim četam je napravil ob času zavezniškega napada v Italiji, veliko uslug, ko jih je vodil stran od krajev, ki so bili polni min.

Rdeča vojska je prodrla 12 milj zapadno od reke južno od Breslava. Moskva molči o bojih pred Berlinom

LONDON, sredo, 7. februarja. — Moskva je snoči naznanila, da je Rdeča vojska južnovzhodno od Breslava prodrla 12 milj in pol preko zapadnega brega reke Odre na 50 milj dolgi fronti, medtem ko Berlin poroča, da so Rusi prekorčili Odro tudi na dveh točkah na severnem sektorju, kjer predstavlja zadnjo naravno obrambo za Berlin in srce nemškega rajha.

Glasom radijskim poročil iz Berlina, ki zopet poročajo o sovjetskih uspehih mnogo prej kot pa so potrjeni v Moskvi, stojte čete Rdeče vojske kakih 30 milj severovzhodno od Berlina, medtem ko so Rusi severozapadno od Breslava v Šleziji zavzeli mesto Steinau, o katerem pravijo Nemci, da so ga evakuirali.

Uspeli v Šleziji

Naznanilo o prekorčenju Odre v Šleziji, ki je bilo najprej naznanjeno v dnevnem povelju maršala Stalina in ponovljeno v večernem komuniqueju, je prekinilo molk, v katerega so bile zavite operacije prve ukrajinske armade maršala Koneva tekom zadnjih dni.

Ampak ko se je pozornost osredotočila na operacijah Koneve armade, je Moskva obmolnila glede aktivnosti prve beloruske armade maršala Gregorja Žukova, ki je v akciji ob reki Odri dalje proti severu.

Z izjemo poročil o manjših uspehih v Vzhodni Prusiji in v Budimpešti, kjer Rdeča vojska drobi ostanke obkoljene nemške posadke, je moskovski bulletin ignoriral danes vse operacije na vzhodni fronti z izjemo onih na šlezijem sektorju.

Prodiranje Koneve armade

Po prekorčenju Odre v Šleziji so čete maršala Koneva zavzele Brieg, 24 milj južnovzhod-

Novi grobovi

Lorain, O. — Albina Zaletel je bila obveščena, da je 28. decembra padel v Luksemburg njen mož Pfc. Frank M. Zaletel, star 33 let in član KSKJ, K vojakom je šel maja 1942, čez morje pa lanskega junija. Poleg mlade žene zapušča starše, dva brata, tri sestre in več drugih sorodnikov.

SVOB. SLOVENKE

Jutri, ob 7:30 uri zvečer se vrši redna seja društva Svobodnimisne Slovenke št. 2 S. D. Z. Članice so vabljene, da se udeležijo polnoštevno.

se je nahajal od leta 1886. Bil je član društva št. 80 H. B. Z. V Clevelandu zapušča dva sinova: Frank Ross in Joseph Ross, šest hčera: Mary, poročena Suhar, Theresa, poročena Hulina, Alice, poročena Celizic, Catherine, poročena Machek, Barbara, poročena Mihalice, in Madeline, poročena Semkins, v Smoke Run, Pa., pa zapušča hčer Anno, poročeno Muhaw. Truplo bo odpeljano v četrtek zjutraj iz August F. Svetek pogrebnege zavoda v Smoke Run, Pa., kjer se bo vršil pogreb.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Stojan Pribičević o razmerah v Jugoslaviji

Če obstaja še kaka opozicija proti Titu, se zdi neorganizirana in mrtva. Tvorijo jo deloma velesrbski Mihajlovičevi, Nedičevi in Ljotičevi sopotniki, deloma ljudje, ki so se naveličali vojne in katerim ni všeč popolna partizanska mobilizacija proti Nemcem, ter večinoma oni ljudje, ki so bili za časa okupacije tri leta in pol podvrženi bavarski sovražnikovi in kvizlinkovski propagandi o "rdeči nevarnosti." Tipičen vzgled je Belgrad. Ob osvoboditvi zadnjega oktobra je morda 80% ljudi bilo proti partizanom. Ves teden se civilisti niso pokazali na ulicah. Nato so se pričeli odpirati trgi, potem trgovine; polagoma so se pričele kazati tudi ženske v kožuhih in v različnih govoricah o množičnem moranju, se "strašni" partizani niso zdeli več taki zavrtni morilci. Po dveh mesecih se je nasprotstvo skrčilo za morda 50%. Če bodo partizani nadaljevali svoje namere in se ravnali svojega načela: "Nobenega maščevanja, razen nad fašisti," tedaj znajo pridobiti naklonjenost belgrajskega prebivalstva. Ko je še v Belgradu bilo 80% ljudi proti partizanom, je že bila očitna slabotnost opozicije. Nikakega poskusa ni bilo, da bi mase demonstrirale proti Titu, nikakih skupnih protestov, niti enega napisa na stenah: Doli s Titom! To je važna svedočba o mestu, ki je proslulo radi svojega uporniškega značaja.

Misterijo o Mihajloviču je bilo mogoče razkrinkati le po osvoboditvi Belgrada. Sedaj je na roki sodnijska evidenca, da so nekateri Mihajlovičevi poveljniki imeli dogovore z Nemci in so, n. pr. vzdrževali svoj stan v kavarni Takovo na Tereziji v Belgradu za časa nemške okupacije. Na rokah je tudi dokaz, da so nekateri Mihajlovičevi bili usmrčeni v taborišču Banjica blizu Belgrada. Pravilno razlaganje vsega tega pa je, da je Mihajlovič imel v Srbiji dvojne simpatije: kolaboratorje z Nemci in pristne rodoljube. Ko pa je meseca novembra to spoznanje postalo očitno, je Tito proglasil pomiloščenje. Članstvo v Mihajlovičevi skupini ni bilo kaznjivo dejanje, temveč le osebe, ki so bile naravnost krive sodelovanja s sovražnikom, s kvizlingi ali z osebami, odgovorne za navadne zločine, so bile obsojene na smrt ali na prisilno delo. Belgrajsko šepetanje, ki ga nazivajo "radio tete Mileve," je zadnjega oktobra postavilo 60,000 kot število belgrajskih ljudi, ki so jih partizani zaprli. Dejansko pa so prve štiri tedne partizanske oblasti zaprle komaj 5,000 belgrajskih ljudi izmed skupnega prebivalstva 300,000. Izmed teh je 105 bilo ustreljenih, okrog 2,000 je bilo izpuščenih, ostali pa so bili pridržani za nadaljno preiskavo ali pa obsojeni na prisilno delo.

Edina organizirana politična stranka v osvobodjeni Jugoslaviji je komunistična. To je bila tretja največja stranka v edinih svobodnih volitvah leta 1921. Tisto leto je bila prepovedana in od tedaj njena ljudska moč ni bila nikoli preizkušena na legalni način. Drugih sedem političnih strank, ki so bile legalne pred vojno, je razpadlo. Medtem ko so člani nezakonite komunistične stranke od največjega do najmanjšega pristopili v Narodno osvobodilno gibanje, so se voditelji drugih strank med sabo razcepili leta 1941. Nekateri so odšli v inozemstvo, nekateri so pristopili v Mihajlovičeve vrste, drugi v partizanske, nekateri so se približali kvizlingom, a nekateri so se oprijeli pasivnosti napram napadalcem. Narodna osvobodilna fronta pod vodstvom komunistične stranke dobiva svojo moč v glavnem iz volilne mase teh sedmih starih strank, ki so brez voditeljev. Nobene možnosti ni, da bi bile stare, razkreditirane strankarske mašine upostavljene v osvobodilni fronti. Večina v osvobodilni fronti so ne-komunisti, toda začasno so priznani kot neformalne "demokratske skupine," in ne kot organizirane politične stranke. Razlike med strankami na

po vsem novi podlagi se skoraj morajo poroditi v Narodni osvobodilni fronti po končani vojni. Narodna osvobodilna fronta bo šla pred volilce kot ena organizacija in kakršne koli razlike se bodo pojavile v mišljenju, bodo razrešene na sejah odborov osvobodilne fronte.

V Jugoslaviji je precej propagande za "junaško jugoslovansko komunistično stranko," o kateri se govori, da je samo leta 1941 izgubila 10,000 svojih članov na vojnih poljanah, toda niti enega ne za komunistični sistem vlade ali človeške družbe. V osmih mesecih nisem videl niti slišal ne enega političnega gesla, s katerim bi se zahtevalo komunizem, ali zasledil en sam poizkus kolektivizacije privatnih kmetij, trgovine ali tovarov. Fraza enotne propagande je: Federalna, demokratična Jugoslavija. Opetovano je bilo naglašano, da privatna lastnina in iniciativa ostaneta tudi pod režimom Narodne osvobodilne vlade, kajti glavni borec za narodno osvoboditve je zelo individualistični kmet. Samo naprave, ki jih je lastovala pred vojno monarhistična država, kot n. pr. državni monopol tobaka, žgalic, petroleja, soli, nekaterih rudnikov, itd., in zaplenjeno premoženje obsojenih narodnih izdajalcev zna ostati državna lastnina pod vladno osvobodilno fronto. Zunanji kapital bo zopet dopuščen, toda najbrž pod novimi pogodbami in koncesijami.

Nobene evidence ni o kaki protiverski propagandi v Jugoslaviji. Bradati srbski pravoslavni duhovniki so se izkazali za tako razvedrilno toniko za borbeno partizansko moralo, da se širi med Srbi pregovor: Ena brada je kot brigada. Partizansko stališče napram veri — pravoslavni, katoliški, protestantski, turški ali judovski — je ločitev cerkve (vere) od države (politike). Srbski pravoslavni nadškof Josip v Belgradu, ki se je bal ponzanja, je dobil častne obiske od mnogih visokih oficirjev Narodne osvobodilne vojske.

UREDNIKOVA POŠTA

Domača zabava društva "Slovan"

Cleveland, Ohio. — Na predzadnji seji je navzoče članstvo društva "Slovan" št. 3 S. D. Z. sklenilo, da priredi domačo zabavo za člane in njih ožje prijatelje. Vršila se bo v soboto, 10. februarja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., v sobi št. 1, novo poslopje.

Za vse posetnike bo preskrbljeno z vsakovrstnimi okrepčili, ki se jih da dobiti, za plesaljenje pa bo igral špeklov Lojze, kot star godec na moderne harmonike. (Na svatbi spodaj podpisane je on igral, in bilo je zelo lušno).

Torej, v prvi vrsti je vladno vabljeno na to domačo zabavo članstvo društva "Slovan" (Slovani, na dan), ter drugih društev S. D. Zveze. Dobrodošli so tudi člani glavnega odbora in ostalo občinstvo, ker v veselju družbi zavednih Slovanov bo lušno. V soboto, 10. februarja vsi v dvorano št. 1 (Sokolska dvorana), ob 7. uri zvečer!

Anton Jankovič.

"Vdova Rošinka"

Štrela, ma bo lušno!

Stara slovenska šega je, da na pustno nedeljo norijo stari in mladi. Zatorej, ako hočemo obdržati naš običaj, moramo vsi na pustno nedeljo zvečer dne 11. februarja v Slovenski narodni dom, kjer se bo pod vodstvom Mrs. Tončke Simič podalo zabavno komedijo v treh dejanjih.

Zastor se bo dvignil točno ob 7. uri zvečer, in sicer je bolje, da pridete malo prej, da si izberete komode seže.

Iz nevtralnih virov sem izvedel, da je John Tavčar vsak seže posamezno namazal s skrivnih salom, tako da niti eden ne bo evlil, škripal in nagajal našim avdienci. Zatorej, brez skrbi.

V prvem snidenju z mladim Janezom ga Rošinka postreže s sladko medico. Janec pije in reče: Res je tole dobra kapljica, da bi se še angelci obližovali. Mati, lepo ste me pogostili. Kadar se bo spet utrgala liska, kar mene pokličite!

Rošinka mu jpa odgovori: Na-

me se pa nič ne boš spomnil?

Hudomušni Janez ji zatrjuje: Oh, Marjanca, saj veš, da Te imam rad, še skoraj raje kot Manico, nič, nič, sploh Te imam najraje. Saj si hudičeva zala babica.

Pomislite, to je samo začetek. Ali vas ne zanima konec te komedije? Pridite vsi, saj bo na pustno nedeljo!

Za dramski zbor "Ivan Cankar".

Ivan Čeh.

Vabilo na sejo Čitalnice SDD

Cleveland, Ohio. — Ker je bila zadnja seja čitalnice Slovan del doma na Waterloo Rd., radi izredno slabega vremena tisti večer, prav slabo obiskana, je članstvo vladno prošlo, da se udeležijo seje, ki se vrši noč, 7. februarja. Pričetek seje bo ob 8. uri v čitalniških prostorih.

Cenjeni čitalničarji in čitalničarke, udeležite se bolj pogosto sej in jačimo naše čitalnice in našo literaturo, katera nam bo še prav prišla. Mi vsi vemo, da je v naši stari domovini kruti sovražnik uničil vso našo kulturo in literaturo, in edino, kar nam je ostalo v tem oziru, je kultura, literatura in naše čitalnice v tej deželi.

Čitalniški pozdrav

Tajnik.

PRAKTIČNI NASVETI

Zamazane kopalne kadi, umivalnike in lijakke očistiš takole: V toplo vodo nareži mila, da dobiš gosto kašo, tej kaši primešaj še malo salmiaka, nato kad dobro namaži in pusti čez noč. Drugi dan vlij v kad še tople vode, v kateri si raztopila pest navadne sode in kad dobro zdrgni in umij. Lahko se poslužiš tudi krtače. Zatem kad dobro izperi s čisto vodo. — Če se je v kadi nabral vodni kamen, tedaj takoj kad zdrgni s salmiakovo vodo. Sodo raztopi v malo vode in drgni po vodnem kamnu. Ker se pa vodni kamen nabere po navadi le na dnu kadi, je najboljšje če pustiš čez noč salmiakovo sodo v kadi, da bo tako raztopila vodni kamen.

Delo Prog. Slovenk za relief v letu 1944

V letu 1944 smo bili vsi zaposleni, posebno pa Progresivne Slovenke, ki so se zavedale, da so začele veliko in trdo delo, ki je bilo v zvezi z nabiranjem obleke za Jugoslavijo, kakor tudi nabiranje denarnih prispevkov, za nakup ambulance in zdravniške potrebščin. Imele smo velike poteškoče, toda smo jih dobro rešile, ker smo res skupaj delale.

Nekdo je nekoč rekel: Najboljši uspehi življenja se ne dosegaajo z velikim trudom posameznikov, ampak s skupnim delom mnogih in vseh. Zato ne pozabimo teh besed tudi v bodočnosti, ko bomo podvzele nova dela.

Morebiti bo kdo mislil, da naša dela niso bila važna, toda so bila v resnici. Vaša zvestoba in vaše skupno sodelovanje je bil pravi pripomoček za doseg vseh naših ciljev in uspehov.

Bilo je v mesecu juliju 1944, ko smo pričele z nabiranjem denarnih prispevkov za ambulanco. Kakor hitro smo nabrale dovolj denarja za bolniški voz, je naš odbor določil, da nadaljujemo z nabiranjem za zdravniške instrumente in splošno podporo pomožnemu odboru ZOJSA. (WRFASDD).

Od časa do časa smo priobčevali imena posameznih darovalcev. Gotovo pa vas sedaj zanima, koliko so znašali denarni prispevki do današnjega dne. Zato sporočamo imena nabiralcev in vsote, katere smo sprejele, če je darovalec dal en dolar ali več. Obenem vam tudi poročamo, koliko čistega dobička smo napravile na semnju in kolik je bil preostanek od naše 10-letnice, kar smo tudi dale pomožnemu skladu.

Naši dohodki so bili sledeči: Semenji (bazar) v juliju \$661.24 Desetletnica P. S. 705.84 Darovi na 10-letnici 160.00 Darovala dr. SNPJ 2221.38 Sam. dr. in klubi 310.50 Darovala dr. ABZ 205.00 Darovala dr. SDZ 178.00 Posamez. izven mesta 122.50 Nabral kr. št. 2 PS 2101.43 Nabral kr. št. 1 PS 1232.10 Nabral kr. št. 3 PS 505.10

Skup. dohodki \$8,403.09

Stroški

Znamke, čiščenje obleke, vožnja za 17,000 funtov obleke in 300 zabojev živeža \$271.47 Poslano vojnemu pomožnemu odb. ZOJSA (WRFASDD) \$7,500.00

Skupni stroški \$7771.47.

Preostanek na banki \$631.62.

Dne 10. januarja 1945 so knjige pregledale sledeče nadzornice: Marion Bashel, Rose Slejko in Justine Pretnar.

Ob tej priliki se prav iskreno zahvaljujemo vsem in vsakemu za nesebično zanimanje in soudeležbo pri tem velikem delu za človečanstvo ter vas obenem še prosimo, da nam pomagate pri tem delu. Prav tako se zahvaljujemo Mr. Frank Mervarju, ki je v svoji čistilnici izčistil 416 kosov različne obleke — brezplačno. To delo je bilo vredno med brati okoli \$100.

Organizacija Progres. Slovenk bo še vedno pomagala vojnemu pomožnemu odboru ZOJSA ali WRFASDD. Torej pripevajte, ako vas obiščejo naše članice. Me imamo dovoljenje od pomožnega odbora WRFASDD,

SSD, da nabiramo denarne prispevke in obleko za Jugoslavijo. Ves denar, ki je poslan v New York po Progresivnih Slovenkah, gre v kredit slovenski skupini.

Zato vi vsi, ki mislite še dati, ne čakajte, da bi se vas moglo vprašati.

Me še vedno nadaljujemo z nabiranjem obleke, katere smo že odposlale nad 18,000 funtov. Tako smo poslale tudi 250 zabojev prehrane.

Napravile smo tudi prošnjo na Civilian Defense Block Plan, da nam pomagajo z zbiranjem obleke, in dobile smo zadovoljiv odgovor. The Cleveland News je tudi v svojih kolonah napravil poziv, da se pomaga našemu pomožnemu delu. Zato se v as ponovno poziva, da prinesete ponošeno obleko, posteljno opremo, itd. na naša zbirališča v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. in v Slov. društ. domu na Recher Ave., Euclid, Ohio.

Novo leto nam prinaša zopet polne roke dela in še več pozivov in klicev za pomoč stari domovini. Zato ne odlašajmo, kadar prihaja čas, da dajemo in pomagamo tistim revežem, ki gledajo na nas s prosečimi očmi. In ko se konča to leto, bomo lahko gledali v preteklost z zadovoljstvom v srcu, da smo storili vse najboljšje, kar nam je velevalo naše srce; in če bomo imeli take občutke v našem srcu, potem smo dosegli nekaj takega v našem življenju, kar prekaša vse druge življenske dobrrote.

Ne pozabimo, da je naša dolžnost, da skrbimo za svoje brate in sestre.

Josie Zakrjšek, pred. odb.

Prog. Slov. za WRFASDD.

Nabrala: Josephine Odar, Canton, Ohio: American Jugoslav Citizens Club \$10.00, John Habjan in Blaž Odar po \$2.00, Thos. Brožič \$1.50. Po \$1.00 so prispeli: Margaret Fantko, T. Marich, Nick Markovich, Sam Toleff, John Pežjak, Helen Dragovich, Steve Kristofich, Smilja Jacksich, Josephine Odar, Ljopa Lapanja, Frances Guna, Alfonz Kompara, Pete Chufar, Joe Lapanja, Jr., Anton Krizman, Frank Trojcar, Anton Mavner, George Lejnaich, Frank Kocian, Mark Fisher, Anna Hajdin, Mrs. Sophia Radosevich, Mike Kraguljac, Marko Ruknica. — 50c Rade Kiok.

Skupaj \$40.00

Nabrala: M. Bratnik, Elizabeth, N. J.: Mr. in Mrs. Joseph Oblak \$10; Helena V. Bratnik, R. N. \$5; Joseph Hasecek \$5; Mr. in Mrs. M. Bratnik \$5; Helen Ferlin \$3; Zuri Bulniti \$2, Anton Pezdirc \$1.50. Po \$1.00: Mike Milovas, A. Boczon, Nicholas Klepie, Adolph Smarsch, Joseph Stevens, Joseph Opak, Jack Turk, G. Stychneuecs, Antoinette Cipoth, Agnes Pasarich, in Mrs. Mary Skarl. — Po 50c: L. Malafy, Josephine Barnes, Rose Elersic, Mrs. B. Bettyas, Mary Turk in Stephen Cerne.

Skupaj \$45.50.

Nabrala Mrs. Paul Berger, Chicago, Ill. — Pauline Berger, Chicago, Ill. \$10.00; Reliance Federal Svc. & Loan Ass'n of Chicago \$10.00; Po \$5.00: Ant. Garden, Chicago, Ill.; Mr. in Mrs. Peter Bernik, Clarendon Hills, Ill.; Anton Trojar, Chicago, Ill.; Andrew Cizej, Chicago,

Ill.; Perfect Circle No. 26 S. P. J. Chicago, Ill.; Mr. in Mrs. Anton Golenko, Chicago, Ill.; Mr. in Mrs. Frank Bostic, Chicago, Ill.; Mr. in Mrs. Leo Den, Chicago, Ill.; Anton Dan, Muskegon Heights, Michigan; Park View Laundry Co., Chicago, Ill.; John J. Petrovic, Chicago, Ill. Chicago Molded Forego, Ill. \$4.25; Mary E. Novak, Chicago, Ill. \$4.00; Paula S. Stup, Chicago \$3.00; Frances Pro, Chicago \$3.00; Po \$2.00: C. Gratchner Chicago, N. Kordic Chicago, John Kordic Chicago, Richard Dusek Chicago, Hugh C. Smith, Chicago, Oetting Bros. Ice Co. Chicago, John Petak Chicago, John leznikar Chicago, Anton Cicero, Milan Medvešek Chicago, Louis Zorko Chicago, Louis Renar Chicago, Gilbert tar Chicago, Mr. in Mrs. Strainich Chicago, John rolt Chicago, Frank Carr Chicago, John Kraly Cicero, R. Sannemann Chicago, Vins Cimkar Chicago, Mr. in Stanley Možina Chicago, Tausendfreund Chicago, Hribar Chicago, Louis Chicago, Anton Buchar Chicago, Michael Vrhovnik Chicago, Tončka Erdech Chicago, Jurca Chicago, Matt Petrov Cleveland, Ohio, Rudolph Cleveland, O., Mathew Chicago, Mr. in Mrs. Prosen Chicago, John Puta cago.

Po \$1.00 vsi iz Chicago: Mildred E. Kaiser, Charlotte Kaiser, John Jersich, Frank jak, Louis Slamnik Frank disek, Sr., Mark Pogovitch, Rak, Stanley Zele, Fred Ader, Lawrence Gradisek, Milkvi, Tim Prelesnik, O. Prazak, Mr. in Mrs. Potokar, Frank Kordesh, Cherway, Gary, Ind., Andrejasic Chicago, Ill., Gratchner Chicago, Ill., Mohar, Downers Grove, Ill., Dalje iz Chicago John zich, Frank C. Japich, Charles, Cicero, Ill., Barber, John Ceihen, Franchovich, D. J. Lotrich, Amer, Josephine Zuodal, Koshak, Hinsdale, Ill., Kosmach, Universal, Ind., Gratchner, Chicago, Mr. Jacob Marinich, Frank Victor Kvapil, Frank Schar, Louis Mesec, Charles Pogorelec, Mary Bramor-Koshak, dale, Ill., Bozo Radosevich, cago, Ill., Mr. in Mrs. Terdin, Hubert Jos. Terdin, in Mrs. Edward Arko, Nachtman, Louis Steblaj, Kindl 50c, John Mares Skupaj

(nadaljevanje)

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

CASNI CLANI:
Louis Adamic, Milford, N. J.
Marie Prislant, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.
DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

CLANI EKSEKUTIVE:
ETBEN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

NADZORNI ODBOR:
LOUIS ZELENKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
JOSE ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.
JOSEPH ZAVETNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:
ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
JOSEPH F. BURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
THERESA ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.
ANTON GERZEL, 334 Erie Ave., W. Alhambra, Pa.
ANTON HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.
ANTON JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.
FRANK KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
FRANK KLUNE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.
HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
KATHERINE KRAJIN, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
JOHN KVAČICH, 111 Station St., Bridgeville, Pa.
JOHN POLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.
ANTON MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
ANTONETTE SIMICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.
THERESA SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
ANTON VIBRICH, 706 Forest Ave., Johnston, Pa.
JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Potem so govorili o bodočem zasedanju. Laroche-Mathieu je začel govoriti, pripravljal je nekaj nove fraze, s katerimi bo poskušal par ur pozneje svoje kolo zamahovati. Zamahoval je z desnico; vgnil v zrak sedaj vilice, sedaj nož, sedaj zalozil kruha; obratno ni gledal, nego se je obračal proti nevidni skupščini in bruhal iz sebe svojo osladno zgovornost, zgovornost čednega, lepo počesanega pobiča. Prav kratki zavijani brki so se mu pri nad ustnicami, kakor dvoje skorpijonovih repov, in lasje, namazani z briljantino, s prečo na sredi, so se mu krožili na sencih v dva pramena, prav po okusu provincialnega gizdavca. Malo predebeli, bil, malo zaokrogel, čepel mlad; trebuh mu je napenjal telovnik. Zasebni tajnik je mirnodušno jedel in pil, brez dvoma že vaje takih pesadnih povodnj; ali Du Roy, ki ga je grizla v srcu ljubosumnost na njegove uspehe, si je mislil: "Beži, beži, čeljuste! Kakšne zabite buče, ti politiki!" In primerjaje svojo vrednost z jezikavo veljavo tega ministra, si je dejal: "Strela, samo stošček frankov, da bi se pri-

klop!" In obšla ga je tako zla volja, da je pri tej priči zopet odšel, preveč razjarjen, da bi utegnil delati.

Že šest tednov je izkušal pretrgati to razmerje, a ni se mu posrečilo omajati njenega trdovratnega nagnenja.

Po tistem dnevu, ko se mu je udala, jo je prijel hudo kesanje, in pri treh naslednjih sestankih je svojega ljubčka do milega boga zmerjala in preklinjala. Ti nastopi so mu presedali, in ker se je te zrele ženske in njene dramatične vloge že naveličal, se je kar kratkoma zalezal in je upal, da se zapletek na ta način reši. Tedaj pa se je ona zdvojnava obsila nanj, vrgla se je v to lju-bezen, kakor se vrže obupanec s kamenom na vratu v reko. Zopet se je dal ujeti iz slabosti, iz ustreznosti, iz ozirov; in ovila ga je z nebrzdano, utrudljivo strastjo, preganjala ga s svojo zaljubljenostjo.

Vsak dan ga je hotela videti, vsak hip ga je klicala z brzojavkami na nagle sestanke na cestnem oglu, v kaki trgovini ali na javnem vrtu.

In neprestano mu je ponavljala z vedno istimi besedami, da ga ljubi in obožuje, in pri slovesu mu je prisezala, da je "vsaka srečna, ker ga je videla."

Izkazala se je čisto drugačna, nego si jo je bil on mislil, omamiti ga je hotela z otročjim laskanjem, z ljubavnimi dečarijami, smešnimi za njena leta. Dotlej je bila docela poštena, devica po srcu, zaprta vsakemu čustvu, brez misli na polnost; in vse to je vzbrstelo sedaj pri tej umni ženski, ki je živelja, 40-letna, kakor v blede jeseni po hladnem poletju, vse to je vzbrstelo sedaj, veli pomladi podobno, vse polno drobnega, nerazvitega cvetja in kilavih pogankov, čuden razcvet deklečje ljubezni, zapoznele, vroče in naivne ljubezni, z nenadnimi zaleti, vzkliki 16-letne punčke, z vznemirljivim ljubkovanjem, in s čari, ki so ostareli, čeprav niso bili nikdar mladi. Pisala mu je do deset pism na dan, bebasto blaznih pism v bizarnem, poetičnem in smešnem slogu, okrašenem kakor indijski jezik, s samimi živalskimi in ptičnimi imeni.

Komaj sta bila sama, ga je objemala z okorno ljubeznivostjo zajetnega dekleta, ga poljubljala s smešno našobljenimi ustnicami, skakala okrog njega, da so se ji preobrnila prsa strelala pod oplečkom. Zlasti se mu je vpiralo, kadar jo je moral poslušati, kako ga je klicala "Miška moja," "piška moja," "muci moj," "zlatek moj," "tička moja zlata," "milko moj," in ker je videl, da mu igra vselej, predno se mu uda, majhno komedijo otroške sramežljivosti, s preplašenim zdrževanjem, ki se je zdelo njej ljubko, in z igračkanjem, ki so ga vajene popačene inštitute.

Vprašala je: "Čigava so ta usta?" In kadar ni takoj odgovoril: "Moja," ga je nadlegovala tako dolgo s tem vprašanjem, da je bil ves bled od nervoznosti.

Po njegovem mnenju bi bila morala ona čutiti, da je treba v ljubezni takta, spretnosti, skrajne premišljenosti in rahločutnosti; če se mu je že udala ona, zrele ženska, mati, dama odličnega sveta, bi se mu morala udajati dostojanstveno, resno, z nekim pridržanim zanosom, mogoče celo s solzami, a s takimi, kakršne je plakala Didon, ne z Julijinimi.

Neprenehoma mu je ponavljala: "Kako te ljubim, mali moj! Ali me tudi ti tako ljubiš? Povej, detece moje."

Ni je mogel več slišati, da ga je klicala "mali moj," ali "detece moje" vselej takrat bi ji bil najrajši rekel: "stara moja."

Rekla mu je: "Kakšno neumnost sem naredila, da sem se ti udala! A ni mi žal. Ljubezen je tako sladka!"

Georges je vse to iz ust jezilo. "Ljubezen je tako slad-

ka"—to je zamrmral, kakor govoril naivka na odru.

In potem ga je dražila njena nerodnost v ljubezni. Nenadoma se ji je vzdramila čutnost pod poljubom tega lepega fanta, ki ji je tako razvnel kri, in prinašala je v svoje objeme nekak onemogel žar in resno gorečnost, da se je Du Roy moral smežati in so mu hodili na misel starci, ki se hočejo brati učiti.

In kadar bi ga bila morala dušiti v svojih rokah, ga paliti s tistim globokim in strahovitim očesom, ki ga imajo nekatere ženske, ko jim že obledava cvet lepote, a so vendar divne v svoji zadnji ljubezni, kadar bi ga bila morala grizti z nemimi drhtečimi ustnicami, in ga prižemati na svoje bujno, vroče telo, utrujena, a nenasitno—takrat se je zvirala kakor punča, in blebetala, da bi bila dražestna: "Tako lada te imam, slej; tako lada. Daj plav lep poljubecek svoji zenki!"

V takih trenutkih je zaplalo po njem, blaznel je, preklinjal bi bil, vzela klobuk, odšel in zaloputnil vrata za seboj.

Prve čase sta se videla pogosto v rue de Constantinople, a Du Roy, ki se je bal, da ne leti na gospo de Marelle, je našel sedaj tisočero pretevez, da se je izogibal teh sestankov.

Potem je moral prihajati skoraj vsak dan k nji, sedaj na zajtrk, sedaj na obed. Pod mizo mu je stiskala roko, molila mu ustnice za vrati. On pa se je najrajši igral s Suzano, ki ga je zabavala s svojo veselo živahnostjo. V njenem punčastem telesu je švigal gibčen in naga-ju duh, nepreračunljiv in potuhnen, vedno burkasti, kakor mariojeta na semnju. Norčevala se je iz vsega in iz vseh, bo-deča v domislicah in pikra v besedi. Georges jo je še bolj iz-

podbadal ter jo navažal v ironi-jo, in čudovito dobro sta se razumela.

Vsak trenotek ga je poklicala. "Slišite, lepi striček!—Pojdite no sem, lepi striček!"

Takoj je ostavil mater in je stekel k deklici, ki mu je zašepetala kako hudomušnost na uho, da sta se oba iz srca sme-jala.

Materine ljubezni je bil že iz-davna sit, in nazadnje se mu je do kraja zagabala; kar videti niti slišati je ni mogel več, samo z jezo še je mislil nanjo. Zato je nehal hoditi k nji, odgovarja-ti na njena pisma in se sploh ozirati na njene pozive.

Naposled je uvidela, da je ne ljubi več in je grozno trpela. A trdovratno se ga je držala, pre-jala je nanj, ga zalezovala, ča-kala v vozu s spušenimi zave-sami pred uredništvom, pred njegovo hišo, po cestah, kjer je upala, da pride on mimo.

Hotel bi biti surov z njo, op-soval bi jo, pretepel, ji rekel na-ravnost: "Daj mi mir, meni je dovolj, sit sem te do grla!" A radi "Vie française" je bil še vedno nekoliko obziren; in s hladnim vedenjem, s trdoto, ki jo je odedal v navidezno uljud-nostjo, semtertja celo z osornimi besedami ji je izkušal dolo-povedati, da je najbolje, če se ta stvar konča.

Ona je posebno trdovratno iskala zvižat, kako bi ga zvalila v rue de Constantinople, in on se je neprestano tresel, da si ne stopita kdaj obe ženski pred vrati oči v oči nasproti.

Njegovo nagnenje za gospo de Marelle pa je ravno narobe v tem poletju še naraslo. Kli-cal jo je "moj pobič" in odločno mu je bila všeč. Njiju značaja sta bila enakega kova; oba sta spadala k nemirnemu plemenu potepuhov na tem svetu, tistih

pustolovcev iz družbe, ki so, ne-da bi se tega zavedali, tako po-dobni ciganom na cesti.

Preživela sta čudovito ljubav-no poletje, kakor študent s svo-jo ljubico. Smuknila sta na zaj-trk ali na obed sedaj v Argen-teuil, sedaj v Bougival, v Mai-sons ali Possy, se vozila po ure in ure v čolnu in brala cvetje po bregovih. Ona je imela strašno rada senske ribe, pečene ali v vinski omaki, kunčevino, ute po pivnicah in čolnarsko kričanje. On se je o lepih dnevih rad vo-zil z njo na imperialu predmest-nih vlakov; peljala sta se po gr-di pariški okolici, posuti s strašnimi švicarijami meščanskih fi-listrov, in čebljala vesele neum-nosti.

(Dalje prihodnjico)

Opomini glede raci-joniranja

Meso, sir, maslo, konzervirane ribe in mleko

Rdeče znamke Q-5 do Z-5, in A-2 do D-2 so veljavne vsaka za 10 pointov.

Procesirana jedila

Modre znamke X-5, Y-5, Z-5 in A-2 do G-2 so veljavne, vsaka za 10 pointov. Q-5, R-5 in S-5 potečejo 31 mar-ca.

Kurilno olje

Znamke zadnje sezone št. 4 in 5 ter nove sezone št. 1, 2, in 3 so sedaj veljavne, vsaka za 10 galonov.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

INCOME TAX RETURN

Čenjenemu občinstvu v naznanje, da bomo tudi letos izvršili in vam pomagali urediti zadeve, glede dohodninskega davka, (Income Tax Return.)

Priporočamo vam, da kakor hitro dobite od vašega delodajalca uradno formo W-2 (Rev.) 3702, glede vašega zaslužka v letu 1944, da se takoj odločite, za ureditev davka.

Nikdar ne odlašajte na zadnje dni, ker s tem se obremenite izvrševalce, da ni možno tako natančno urediti, saj ko imate izpolnjeno listino dohodninskega davka ni neobhodno potrebno, da takoj odpošljete in z isto lahko počakate, da jo le odpošljete do 15. marca.

Ker imamo več letne izkušnje, zatorej bodite uverjeni, da bo vaš dohodninski davek pravilno in točno urejen in se priporočamo, da se zglasite v našem uradu.

STEVE F. PIRNAT CO.

GROCERY TRGOVINA

7403 St. Clair Ave. Telefon HE. 3500

CLEVELAND 3, OHIO

DRUGA IZDAJA

ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slo-vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

Fidelitone Master

FLLOATING POINT PHONOGRAPH NEEDLE

Finer Reproduction
Thousands of perfect plays
Kind to Records
Filters record scratch

\$150

SOUND SYSTEM — INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

The Fourth Term Inauguration

Photo shows ceremonies on south portico of White House as President Roosevelt takes the oath of office from Chief Justice Harlan F. Stone. Charles Cropley, clerk of the court, is holding the old Dutch bible. Col. James Roosevelt, in uniform, stands with his father for the fourth time during inauguration ceremonies.

Fighting Admirals of Pacific

From left to right, upper, three naval fighters, Rear Adm. Frederick Carl Sherman, Rear Adm. Gerald Francis Bogan and Rear Adm. Harold Bushnell Sallada. Lower, left to right, Rear Adm. Joseph J. Clark and Vice Adm. John S. McCaib. These five admirals are writing new and glorious pages of American naval history.

SPOMLAD SE BLIŽA!

Zatorej je sedaj najboljši čas, da si izberete in naročite fino žensko spomladansko STERLING SUKNJO ali SUIT, direktno iz tovarne, po najnižjih cenah v Clevelandu na WILL-CALL

Vam se priporočam

BENNO B. LEUSTIG

1034 ADDISON RD. ENdicott 3426

PET LET POZNEJE

LOJZE JERANČIČ

(Iz dnevnika odpuščenega kaznjenca)

(Nadaljevanje)

A kako to? Srbska sodišča se poslužujejo svojega starega kazenskega zakona, ki predvideva za robijaše, ki so odslužili predpisani del kazni v lepem vedenju in ki so pokazali voljo da se poboljšajo, pogodni odpust iz kaznilnice. Konkretno bi bila stvar sledeča: Jusuf Hajduković je bil obsojen od skupljanskega sodišča radi roparskega umora na dvajsetletno robijo (okove). Do ženitve kralja Aleksandra je odslužil dve leti. Pri tej priliki mu je bilo odpuščenih nekaj manj kakor sedem let. Srečni Jusuf je mogel reči, da je odrobil vsega skupaj že devet let. Leto pozneje je bil rojen prestolonaslednik in tedaj je odpadlo Hajdukoviću zopet eno leto. Moral bi torej sedeti še devet let, a so mu sporočili, da gre po zakonu po prepolovljeni kazni pogodni odpust, ker je bil prvokrat kaznovan in se je za časa bivanja v kaznilnici lepo vedel. In Jusuf Hajduković je po treh letih (od dvajsetih) napregel svoje opanke ter jo odkuril v svojo skalnato domovino. Da pri nas sodijo še vedno po starem avstrijskem zakonu in da ta zakon ne pozna pogodnega odpusta, je znana stvar. Zato je skoro nekako naravno, da recimo kaznjence, ki je radi manjše goljufije ali povere prejel n. pr. pri mariborskem okrožnem sodišču 18 mesecev težke ječe, poostrene vsak teden z dvema postama in dvema tridma ležiščem ter vsakih štirinajst dni temnico, ne more biti bog ve kako pristransko razpoložen do okrutnega morilca, ki je bil sicer sojen na zaokroženo število let a si je lahko izračunal mesece, ko ga spuste domov. Izenačenje kazenskega zakona za vsa država, pa, žal, ne pride do uresničenja.

To je zakleti grad, po čigar mračnih, dolgih hodnikih se šeta ob tihih večerih ledena tiho- ta od celice do celice in prisluškuje zatajevanim odmevom burne preteklosti obsojencev. To je zakleti grad, v katerem ždi nešteto vklejenih človeških strasti. Globoka srčna bol, divja osveteželjnost, obupno spoznanje, krotka vdanost, onemoglo sovraštvo, uporna kljubovalnost, objokano hrepenenje so nekateri sestavni deli kaznilniškega ozračja, ki ga je začutila moja duša vselej, ko sem šel po osmi uri zvečer skozi centralo v svojo celico. S težkim srcem sem se odpravil k počitku in si želel trdnega, dolgega sna, v katerem bi se duša spočila od žalostnih vtisov. A nekega večera?

Prišel si na centralo, nas je nadpaznik zapustil in krenil po stopnicah v prvo nadstropje. Postali smo in prisluhnili v prazne, mrtvaško dolgočasne hodnike. In že je prihajalo, kakor vsak večer, že je hotelo stopiti v srce, a takrat me je vzemirilo nenavadno in nepričakovano iznenadenje. Odnekod so prihajali pritajeni glasovi gosli, kakor bi šel ob pozni noči uri mimo zaprtega zabavališča, kjer igra godba. Godba v kaznilnici in ob tem času! Ah, toliko vsebine niti najljubša mi opera "Carmen" ni imela, da bi tako mogočno pretresla mojo dušo, kakor so jo pretresli ti mehki glasovi violin. Obstal sem, kakor prikovan, na stečaj odprl srce, da so lile vanj topeče se melodije in dramile v njem čustva, da bi plakal in se smehljaj obenem. Zdelo se mi je, da na čudežen način razode-

vajo drhteči glasovi strun bridko usodo prebivalcev zakletega gradu. Kolikokrat sem jo skušal doumeti v vsej njeni strahoti, bedi in žalosti, a nikoli je nisem občutil tako, kakor sedaj, ko so se pogovarjali o njej z mojo dušo tožeči glasovi gosli. Bilo mi je, kakor bi bil na dnu črnega prepada in bi začul visoko nad seboj mehke akorde otožne pesmi, ki plujejo v tihi večer. Dvignil bi roke in zahrepenel po rešitvi. In ko bi spoznal, da je preslaboten moj klic, da bi dosegel višino, bi želel samo še eno: da bi umrl ob glasovih, ki se tako nepopisno milo dotikajo razbolelega srca.

Nalahko, previdno so odkrivala strune vsebinsko ponižanih in razžaljenih src, ginljivo so plakale nad pokopano, izgubljeno mladostjo, ki se je spotaknila na neskrbni poti in omahnila v blato. O žalosti materinega srca, ki se utaplja v solzah radi sinove usode, so pele in bolele, ne izražale njegova čuvstva. Hrepenele so v mlačni pomladanski večer pod okno nekdanje ljubice, ki je nemara davno pozabila vse obljube in prisege ter brezsrčno zavrgla prvo ljubezen nesrečnega jetnika. Prosile so milosti in usmiljenja tiste, ki so s sirovo silo grabili v ponižana srca in brezčutno podirali tam skrite oltarje ter skrutili skrbno varovane svetilnice. Pojasnjevale so, da se človek ne izgubi nikoli tako daleč, da bi v njem popolnoma "umrlo lice božje", da ima tudi hudodelec dušo in srce, kjer se še vedno pojavi lepa, svetla misel, kakor se pojavi zvezda na nočnem nebu, po katerem drve hudourni oblaki. O, še več! Čudovite melodije so razodevale britkost bolečine, ki jo v tihih, zapuščenih večerih rodi samota v jetnikovi duši. In tedaj so bili glasovi strun kakor krčevit jok mlade matere ob svezem grobu edinorojenčka.

Nenadoma so vzvalovali in viharno narastli, kakor bi hoteli predreti mrko zidovje, izruvati železna omrežja in planiti tja v svet, v lepo, veselo svobodno življenje. A zopet so se umirili in polegli ter se izlili v otožno-vdan napev. In zopet so tožili o usodi človeka, ki je zablodil v temni viharni noči v močvirje ter se pogreznil v blato do vratu. Klical je na pomoč, prosil usmiljenja in milosti, a okoli njega so tulili le viharji svojo strašno pesem; iz črne noči so se mu režale in rogale le ostudne, škodoželjne pošasti. Ni ga bilo, ki bi pristopil, mu ponudil roko, ga izvlekel iz nesrečne pasti in mu pokazal pravo pot. Pogreznil se je in zgri- nolo se je nad njegovo glavo močvirje ter ga pokopalo za vedno. A ti glasovi so hrepeneli ven, tja v daljni svet, kjer nikdar

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITRNE SKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shranite jih
— Oddajte jih
na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

ne zaide solnce, kjer se šetata po cvetočih poljanah pesem in smeh, kjer je srečna pomlad, večer praznik. Po ljubezni, veliki, ves svet obsegajoči so kopneli, po ljubezni, ki bi s svojo močjo ozdravila smrtno ranje- na srca, ki bi ukrotila v strasteh drhtečo zver v človeku in jo pregnala z dobroto. Zazvenelo je mehko in toplo iz strun kakor nada, da bodo tudi ti živi mrtveci nekega dne uzrli svetlejši in srečnejši cilje, da bo tudi njim vžljo nekega jutra tisto veliko in lepo na kar mislijo v najskritejših globočinah svojega srca, s čemur se pogovarjajo ob najtežjih urah svojega življenja. Močnejšega vtisa moja duša še ni doživela, kakor je bil vtis te čudovite pesmi nad živimi grobovi...

Godba je utihnila. Čul sem, kako so se odprla vrata šolske sobe. Na hodniku v prvem nadstropju so se pojavili koraki in se oddaljevali v različne smeri. Kaznjenci-godeci so odhajali k počitku. Od tedaj sem poslušal vsak večer na centrali par trenutkov nežno godbo, dokler se ni vrnil paznik, ki je šel, da odpravi muzikante spat.

Gojitev godbe in redne pevske vaje je vodil poštvovalni kaznilnični učitelj, čigar idealizem in neutrudljivo delavnost sem že omenil. Visoko izobražen mož je v tem oziru pokazal svoje odlično poznavanje kaznjenceve duševnosti. Sledil je neovrgljivemu dejstvu, ki ga žal baš na takih mestih, kakor je kaznilnica, gotovi psevdopeda- gogi zametujejo, da je namreč tudi hudodelec, da v prvi vrsti ta, sprejemljivejši za sredstva mehke, ljubezne vzgoje, kakor za radikalne metode, podobne onim, ki se jih navadno poslužujejo krotilci divjih, brezumnih živali. Večerno godbeno šolo in redne pevske vaje, ki so pod prejšnjim vodstvom kaznilnice skoro popolnoma prenehale, je na novo omogočilo sedanje ravnanje, ki je z umevanjem važnosti blažljivih vplivov na kaznjencevo dušo šlo nadučitelju rado na roko.

Namen in sredstvo

Vsako jutro okoli osme ure se vrši v kaznilnici zdravniški pregled kaznjencev, ki so se prijavili zjutraj za bolne.

Pregledovanje bolnikov iz skupnega zapora se vrši v ambulanci sobi, oni iz samotnega zapora pa čakajo zdravnikovega pregleda na hodniku, stoječ

v vrsti po tri korake oddaljeni drug od drugega.

Zdravnik prihaja v spremstvu paznika, ki opravlja nadzorovalno službo v kaznilniški bolnišnici. V debelo knjigo zapisuje zdravila, ki mu jih narekuje zdravnik, ali pa tudi ne, kakor je namreč kaznjenceva bolezen.

Takih, ki boleha, v kaznilnici nikoli ne zmanjka. Zdravnik, ki sicer slovi kot izvrsten diagnostik, "pozna svoje in oni poznajo njega". Zato je navadno opravljeno z rastlinskimi čaji ali kvečjemu s kakimi kapljicami in aspirinovimi praški. Nočem reči, da zdravnik ne bi vršil svoje dolžnosti, ampak le to, da navedena zdravila navadno zadostujejo za pomirjenje raznih bolezenskih manij, ki jih imajo mnogi jetniki. V tem oziru so nekateri tipično podobni starim ženicam, ki jih venomer kaj ščiplje, trga, zbada, zavija ali kako drugače boli. Včasih take bolniki prežene že zdravnikova navzočnost sama, kamoli klinični čaj pa prav gotovo. Če bi jim zdravnik odrekel pomoč in jih napodil kot simulantke, jih ima drugi dan zopet na vratu, kajti kaznjenci boleha, vztrajno in dosledno...

France Frenk na primer. Ta je imel z zdravnikom včasih kar cela posvetovanja. Pripovedoval mu je, kako si mečka in gnete treh, da bi pospešil prebavo, ker je imel baje v tem oziru večne težave. Če se vsak dan redno niso pojavili uspehi te trebušne gimnastike, je že hitel k zdravniku in prosil za kaka odvajalna sredstva. Pred tuberkoloznim obolenjem je imel naravnost paničen strah in je ob najmanjšem prehladu, če ga je le nekoliko zbudilo v prsih, sumil, da se ga "loteva". Zdravnik ga je miril, mu dal meriti temperaturo in zagotavljal, da ni nič nevarnega. Kaj je bilo? France Frenk je odredel zdravniku zaupanje in se začel vdajati obupnim mislim, da mu noče pomagati.

Pisal je domov, naj mu pošljejo v medu namočenih smrekovih vršičkov in hojne smole vmes. S tem se je potem sladkal in pa mleko je pil, ki so mu ga za lasten denar dovolili vsak dan po pol litra. Drugače je bil France krepak fant, imel je izvrsten tek in tudi spal je dobro ter sanjal o dolarjih in svoji ameriški podjetnosti. Pri vsem tem pa se niti potil ni.

(Dalje prihodnjik)

DEAF?

Do you suffer from hard of hearing and head noises caused by catarrh of the head? WRITE US NOW for proof of the good results our simple home treatment has accomplished for a great many people. Many past 70 report hearing fine, and head noises gone. Nothing to wear. Send today for proof and 30 days trial offer. No obligations!

THE ELMO COMPANY, Dept. 516 • Davenport, Iowa

Regular Diary of the Life of a Girl's Dog

"Beau," the 8-month-old Welsh Terrier playmate of little Mary Frances Matthias of Woodside, L. I., N. Y., starts the day with a kiss. Lower left, Beau is furnished with a babushka. Upper right, time for tea, and Mary does the honors. Lower right, after a hard day at play the two pals retire for the night. Mary does not care for dolls, finds that she has more enjoyment with her faithful pal, Beau.

Burmese Temple Rest

At Tonkwa, Burma, in the shadow of a Burmese temple, a U. S. soldier pauses at the grave of an American killed in action when the Mars task force met the enemy in this vicinity. A plot has been cleared for the American cemetery. It will be landscaped.

Mali oglasi

Na Neff Rd.

zapadno od E. 185 St., lota 40x 185, lepo obdelana.

Hiša za 2 družini, 5 in 5 sob. Cena \$7,350.00.

V Collinwoodu, hiša za 2 družini, 4 in 4 sobe. Cena \$6,200.00.

JOHN KNIFIC

740 E. 185 St.
nasproti Muskoka Ave.
IV. 7540 KE. 0288

Odrasli družini

se odda v najem stanovanje s 5 sobami, zgoraj. Najemnina \$38 mesečno. Vpraša se na 772 E. 93 St., LI. 4924.

ALI STE DOVOLJ ZAVAROVANI?

PROTI POZARU, NEVIHTI, AVTO NEZGODI IN TATVINI
Za točno in zanesljivo postrežbo se obrnite na

John Rozanc
15607 Waterloo Road
IVanhoe 6561

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika. bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v va- še polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušta. Uradni naslov:

vhod na 62. cesti
Knausovo poslopje
6131 St. Clair Ave.

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo

Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

5 UR NA DAN

je vse, kar se zahteva vašega časa, za delo v eni izmed naših kafeterij. Izkušnja ni potrebna. Preparacija zelenjave in druga dela. Obedi in uniforme proste.

Vprašajte za Mr. Watts

COLONNADE CAFETERIA

Leader Bldg.
524 E. Superior Ave.

HOTEL STATLER

ima stalna dela za

Kuhinjske poročnike

moške in ženske

Splošne snazilce

moške in ženske

Busboys (18-45)

Counterwomen

Kuhe

Pri teh delih dobite obedo in uniforme

Zglasite se v

Hotel Statler

E. 12th & EUCLID

High School učence

treniramo za

izborna stalna dela v uradu

Zglasite se pri

The Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

Mali oglasi

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENDICOTT 3113

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih znamk!

WAR BONDS in Action

Lieut. R. D. Bost, Frankfort, Ind., smiles after rescue by a Navy "Catalina" 150 yards from the Japs when his plane was hit, pinning him 40 feet under water. War Bonds paid for the plane that saved his life.
U. S. Treasury Department

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St.
Prvovrstna popravila na vsi vrsti radio aparatih

J. G. Electric Repair
HE. 7000
Točna postrežba — delo na Brezplačno pridemo iskati in ljemo nazaj. Popravimo in velike in majhne elektrike. Izvršujemo tudi popravila na njih čistilnih preprogi. Vprašajte za JOE GORIAN

POZOR! — POSTAVI

garaže in kokošnjake
Lahki pogoji. Plačate v 12 mese

AETNA LUMBER

3674 E. 93 St. — MI.

Pridite in ogledite
našo zalogo novih spominskih zastorov in "draperij"
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

ŽENE IN DEKLE

Pri nas imamo še v lepo izbero zimskih spredel. Pridite sedaj, dokler lepa izbira. Imamo po izbero oblek, spodnjega perila, spodnjih hlač z flanelastih nočnih gorkih blanket, vsakovrstnih jopičev, volnenih za moške ske ter otroke. Imamo kovrstnega blaga, ki rabi pri družini. Ob našo trgovino — se čamo.

ANZLOVAR

6202 ST. CLAIR AVENUE
Vogal E. 62 St. in St.

Oblak Move

Se priporoča, da ga te vsak čas, podnevi noči. Delo garantirano tra postrežka. Obrnite vse m zaupanjem na starega znanca

John Oblak

1146 E. 61 St.
HE 2730

WHERE THE FUEL GO

A PLANT manufacturing planes in New England 800,000 gallons of fuel month.